

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αριθμός Γνωμοδότησεως 183/2016

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

(Τμήμα Δ')

Συνεδρίαση της 22-6-2016

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Χρυσάφουλα Αυγερινού, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Νομικοί Σύμβουλοι: Στέφανος Δέτσης, Γεώργιος Κανελλόπουλος, Αικατερίνη Γρηγορίου, Γαρυφαλιά Σκιάνη, Δήμητρα Κεφάλα, Ευστράτιος Συνοίκης, Παναγιώτης Παππάς.

Εισηγήτρια: Ξανθή Μπασάκου, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Αριθμός ερωτήματος: Το υπ' αριθμ.πρωτ: 2414.25/19905/4-3-2016 έγγραφο της Διεύθυνσης Προσωπικού Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΣ: **α)** Εάν είναι επιτρεπτή η αποσπασματική χορήγηση των τριών μηνών σε γονείς με τρίτεκνη οικογένεια, οι οποίοι έχουν ήδη λάβει την εννεάμηνη άδεια ανατροφής για το τέκνο αυτό, πριν την έκδοση του π.δ. 80/2015. **β)** Εάν είναι επιτρεπτό η άδεια ανατροφής να υπερβαίνει το έκτο έτος της ηλικίας του τέκνου, εφόσον αυτό συμπληρώνει το έτος αυτό σε χρονικό διάστημα μικρότερο των εννέα μηνών. Σε αρνητική περίπτωση, είναι επιτρεπτή η σύντμηση της άδειας ανατροφής, μέχρι το τέκνο να συμπληρώσει το έκτο έτος της ηλικίας του;

Επί του ως άνω ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Δ') γνωμοδότησε, ομόφωνα, ως εξής:

I. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Στο έγγραφο του ερωτήματος και τα λοιπά έγγραφα που συνοδεύουν αυτό, εκτίθενται τα κατωτέρω:

1. Σύμφωνα με το ως άνω έγγραφο του ερωτήματος και το 2414.25/51254/14-6-2016 έγγραφο της Δ/σης Προσωπικού του Κλάδου Διοίκησης του Αρχηγείου Λιμενικού Σώματος, η Λιμενοφύλακας Χ.Κ. υπέβαλε την από 11-8-2009 αίτησή της για χορήγηση 5μηνιας άδειας λόγω κύησης-λοχείας και 9μηνιας άδειας ανατροφής του τρίτου τέκνου της, το οποίο γεννήθηκε την 24-2-2010. Επί της ανωτέρω αιτήσεως εκδόθηκε η 1128.2/338/11-9-2009 απόφαση της Δ/σης Προσωπικού, με την οποία της χορηγήθηκε συνολική άδεια 14 μηνών (κύησης-λοχείας και ανατροφής) με πλήρεις αποδοχές από 10-9-2009 μέχρι την 9-11-2010, βάσει των διατάξεων του, τότε ισχύοντος, π.δ.138/2001. Εν συνεχεία, και μετά την έκδοση του νεώτερου π.δ.80/2015, το οποίο αντικατέστησε το π.δ.138/2001, υπέβαλε την από 15-1-2016 αίτησή της, με την οποία ζητούσε τη χορήγηση της επιπλέον τρίμηνιας άδειας ανατροφής του τρίτου τέκνου της, που προβλέπεται πλέον στις διατάξεις του άρθρου 6 παρ.5 του π.δ.80/2015.

Επί της δεύτερης αυτής αιτήσεως εκδόθηκε η 2414.25/5573/25-1-2016 απάντηση της υπηρεσίας, με την οποία γνωστοποιήθηκε στην αιτούσα, ότι σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις (άρθρο 6παρ.3 και παρ.5 π.δ.80/2015) η άδεια ανατροφής τέκνου λαμβάνεται άπαξ και συνεχόμενη και η άδεια ανατροφής, σε περίπτωση απόκτησης τρίτου τέκνου, αυξάνεται κατά τρεις μήνες.

2. Ο Ανθυποπλοίαρχος Λιμενικού Σώματος Μ.Χ. υπέβαλε την από 4-1-2016 αίτησή του για τη χορήγηση της εννεάμηνιας ανατροφής τέκνου που προβλέπεται στις διατάξεις του άρθρου 6 παρ.3 και 7 του π.δ.80/2015. Το τέκνο του γεννήθηκε την 30-8-2010 και συμπληρώνει τα έξι χρόνια την 30-8-2016.

Επί της αιτήσεως αυτής εκδόθηκε η 2414.25/7631/29-1-2016 απάντηση της υπηρεσίας, με την οποία γνωστοποιήθηκε στον αιτούντα, ότι βάσει της διάταξης του άρθρου 6 παρ.3 του π.δ.80/2015 η εννεάμηνη άδεια ανατροφής τέκνου λαμβάνεται άπαξ και συνεχόμενη και εξαντλείται μέχρι το τέκνο να συμπληρώσει το έκτο έτος της ηλικίας του.

3. Κατόπιν των ανωτέρω, τέθηκαν τα ακόλουθα ερωτήματα:

« α) Είναι επιτρεπτή η αποσπασματική χορήγηση των τριών μηνών σε γονείς με τρίτεκνη οικογένεια, οι οποίοι έχουν ήδη λάβει την εννεάμηνη άδεια ανατροφής για το τέκνο αυτό, πριν την έκδοση του π.δ. 80/2015;

β) Είναι επιτρεπτό η άδεια ανατροφής να υπερβαίνει το έκτο έτος της ηλικίας του τέκνου, εφόσον αυτό συμπληρώνει το έτος αυτό σε χρονικό διάστημα μικρότερο των εννέα μηνών; Σε αρνητική περίπτωση, είναι επιτρεπτή η σύντμηση της άδειας ανατροφής, μέχρι το τέκνο να συμπληρώσει το έκτο έτος της ηλικίας του; ».

II. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

4. Κατ'εξουσιοδότηση των διατάξεων του άρθρου 14 παρ.στ', του ν. 3922/2011 «Σύσταση Αρχηγείου Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής και άλλες διατάξεις» (Α' 35), εκδόθηκε το π.δ.80/2015 (Α'153), « 'Άδειες απουσίας του προσωπικού Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής». Στις δε διατάξεις του άρθρου 6 αυτού, (Άδεια κύησης-λοχείας, άδεια ανατροφής τέκνου) ορίζονται τα κάτωθι:

«1. Το προσωπικό Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ. το οποίο κυοφορεί, μετά από σχετική βεβαίωση της Ανώτατης Υγειονομικής Επιτροπής του Πολεμικού Ναυτικού, έχει δικαίωμα να επιλέξει στον τέταρτο μήνα κύησης, με υπεύθυνη δήλωση του:

α) Να λάβει άδεια κύησης - λοχείας διάρκειας πέντε (5) μηνών, με αποδοχές, ως ακολούθως:

αα) άδεια κύησης, δύο (2) μήνες πριν τον τοκετό και

αβ) άδεια λοχείας, τρεις (3) μήνες μετά τον τοκετό, εφόσον το νεογέννητο ζει.....

β) Να λάβει άδεια κύησης διάρκειας πέντε (5) μηνών, από τον πέμπτο μήνα της κύησης..... 2.....

3. Στο προσωπικό Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ. στο οποίο χορηγείται η άδεια της περίπτωσης β) της παραγράφου 1, μετά το πέρας της άδειας αυτής, χορηγείται άδεια ανατροφής τέκνου με αποδοχές, διάρκειας εννέα (9) μηνών. Η άδεια ανατροφής τέκνου λαμβάνεται άπαξ και συνεχόμενη και εξαντλείται μέχρι το τέκνο να συμπληρώσει το έκτο έτος της ηλικίας του. 4. ...

5. Σε περίπτωση απόκτησης τρίτου τέκνου και άνω, η άδεια ανατροφής αυξάνεται κατά τρεις (3) μήνες για κάθε τέκνο. 6....

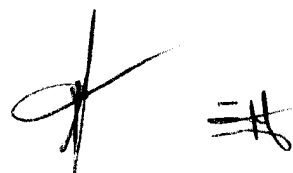
7. Οι διευκολύνσεις των παραγράφων 2 και 3 παρέχονται στο άρρεν και θήλυ προσωπικό Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ., ανεξάρτητα εάν ο σύζυγος ή η σύζυγος απασχολείται ή όχι με οποιαδήποτε σχέση εργασίας στον δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα, ή είναι ελεύθερος επαγγελματίας.

8. Στην περίπτωση που ο σύζυγος ή η σύζυγος εργάζεται στο δημόσιο τομέα, με κοινή δήλωση που υποβάλλεται στις Υπηρεσίες τους, επιλέγεται η διευκόλυνση του μειωμένου ωραρίου ή της άδειας ανατροφής και ποιος εκ των δύο θα προβεί σε χρήση αυτής, εκτός εάν με την κοινή τους δήλωση καθορισθούν χρονικά διαστήματα που ο καθένας θα προβεί σε χρήση, αλλά πάντοτε διαδοχικά και μέσα στα χρονικά όρια εντός των οποίων παρέχονται οι διευκολύνσεις.

9. Στην περίπτωση που και οι δύο γονείς υπηρετούν στο Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ., με κοινή αναφορά τους καθορίζεται ποιος από εκ των δύο θα προβεί σε χρήση της διευκόλυνσης, εκτός εάν με την αναφορά τους καθορισθούν χρονικά διαστήματα που ο καθένας θα προβεί σε χρήση, αλλά πάντοτε διαδοχικά και μέσα στα χρονικά όρια εντός των οποίων παρέχονται οι διευκολύνσεις.

10. Οι διευκολύνσεις των παραγράφων 2 και 3, παρέχονται στο άρρεν και θήλυ προσωπικό Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ. ολικώς ή κατά το μέρος που ο σύζυγος ή η σύζυγος, εφόσον εργάζεται στον ιδιωτικό τομέα και δικαιούται όμοιων ολικώς ή μερικώς διευκολύνσεων, δεν προβεί σε χρήση ή προβεί σε μερική χρήση των δικών της ή των δικών του δικαιωμάτων, αλλά πάντοτε διαδοχικά μέσα στα χρονικά όρια εντός των οποίων παρέχονται οι διευκολύνσεις αυτές....11....».

5. Στη διάταξη του άρθρου 20, του ίδιου ως άνω προεδρικού διατάγματος, ορίζεται ότι, από την έναρξη ισχύος του παρόντος, παύουν να ισχύουν οι διατάξεις του π.δ. 138/2001 "Αδειες του προσωπικού του Λιμενικού Σώματος" (Α' 120), όπως αυτό τροποποιήθηκε με το π.δ. 308/2003 (Α' 260) και το π.δ. 106/2010 (Α' 183) και στο άρθρο 21 αυτού, ότι η ισχύς του π.δ.80/2015 αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ήτοι την 23-11-2015 (Α' 153/23-11-2015).

III. ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

6. Με τις διατάξεις του άρθρου 6 του π.δ.80/2015, βελτιώθηκε το καθεστώς χορηγήσεως αδειών κύησης-λοχείας και ανατροφής τέκνου στα στελέχη του Λιμενικού Σώματος με τη θέσπιση ειδικών μέτρων φροντίδας συγκεκριμένων κατηγοριών, μεταξύ των οποίων των τριτέκνων-πολυτέκνων με αντίστοιχη, προς τις διατάξεις των άρθρων 52 και 53 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν.3528/2007), ρύθμιση. Η ως άνω βελτίωση, τουλάχιστον όσον αφορά τους τριτέκνους, έλαβε χώρα υπό την επιρροή της διαμορφωθείσας, μέχρι τότε, σχετικής νομολογίας, σύμφωνα με την οποία, ελλείψει ειδικής ρύθμισης για τους λιμενικούς (και τους στρατιωτικούς), εφαρμοζόταν η χορηγούμενη στους δημοσίους υπαλλήλους τρίμηνη άδεια μετ'αποδοχών, κατά συνταγματική και ενωσιακή επιταγή, (ΔΕΠ 1419/2013, 2091/2014, ΔΕΑ 513/2010,1471/2010 κ.α.).

7. Από τη συστηματική ερμηνεία των ανωτέρω διατάξεων του άρθρου 6 του π.δ.80/2015, που ρυθμίζουν τη χορήγηση άδειας ανατροφής τέκνου σε λιμενικό, συνάγεται ότι το πνεύμα της συνεχόμενης και άνευ διακοπών, χορηγήσεως της άδειας αυτής διατρέχει όλες τις ρυθμιζόμενες περιπτώσεις, αποτυπώνεται δε σαφώς στις διατάξεις των παρ.3, και 8,9 και 10, με τις οποίες χορηγείται η άδεια ανατροφής άπαξ και συνεχόμενα και παρέχεται η δυνατότητα μερικής χρήσης των διευκολύνσεων από κάθε γονέα, αρκεί αυτή να γίνεται διαδοχικά και εντός των χρονικών ορίων, εντός των οποίων παρέχονται οι διευκολύνσεις αυτές. Το ίδιο ισχύει και για την άδεια ανατροφής τρίτου τέκνου, που προβλέπεται στο π.δ. 80/2015, η οποία χορηγείται για διάστημα δώδεκα συνολικά μηνών και η οποία, επίσης, χορηγείται άπαξ και συνεχόμενα και όχι αποσπασματικά και μετά από πολυετείς διακοπές, (πρβλ. και ΔΕΑ 209 και 2001/2012 σχετικά με το δικαίωμα για συνεχόμενη λήψη της άδειας ανατροφής των δημοσίων υπαλλήλων, έτσι ώστε να διευκολύνεται και να επιτυγχάνεται ο επιδιωκόμενος από το νομοθέτη κοινωνικός σκοπός, αλλά και Ολ.ΑΠ. 10/2010 σχετικά με τη χορήγηση συνεχόμενης άδειας ανατροφής σε ιδιωτικούς υπαλλήλους). Δοθέντος δε ότι το ως άνω προεδρικό διάταγμα, με το οποίο αυξήθηκε κατά τρεις μήνες η άδεια ανατροφής τέκνου για το τρίτο και κάθε επόμενο τέκνο, δεν περιέχει μεταβατικές διατάξεις που να προβλέπουν τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις, υπό τις οποίες είναι δυνατόν να γίνει

χρήση των επιπλέον τριών μηνών άδειας ανατροφής τέκνου από τους γονείς, που κατά την έναρξη ισχύος του είχαν ήδη αποκτήσει τρίτο τέκνο και τους είχαν χορηγηθεί οι, τότε προβλεπόμενες, διευκολύνσεις ανατροφής του τέκνου αυτού, δεν παρέχεται έδαφος εφαρμογής σε αυτούς των ρυθμίσεων του π.δ. 80/2015.

8. Η ερμηνεία αυτή, πέραν των ανωτέρω, συνάδει και προς τη φύση του Λιμενικού Σώματος που, ως ένοπλο σώμα ασφαλείας, ως κύρια αποστολή του έχει την τήρηση της δημόσιας τάξης και της κρατικής ασφάλειας και, εφόσον παραστεί ανάγκη, στην εξασφάλιση της εθνικής άμυνας σε συνεργασία με τις ένοπλες δυνάμεις της χώρας (Ολ.ΣτΕ 2196/2014) και είναι, ως εκ τούτου, αναγκαία η οργάνωση και ο προγραμματισμός της τοποθέτησης των στελεχών του, στις επιχειρησιακές και λοιπές μονάδες του.

9. Κατ'ακολουθίαν, η προσαύξηση της άδειας ανατροφής τρίτου τέκνου δεν μπορεί να χορηγηθεί σε τρίτεκνους, που έλαβαν ήδη την άδεια ανατροφής του τέκνου αυτού σε προγενέστερο χρόνο (στη διδόμενη περίπτωση πέραν της πενταετίας) και έχουν ήδη επιστρέψει στην υπηρεσία τους.

10. Περαιτέρω, από τις ανωτέρω διατάξεις, οι οποίες ισχύουν για τις άδειες ανατροφής τέκνου που υποβάλλονται υπό την ισχύ του π.δ.80/2015, προκύπτει ότι η διάρκεια της άδειας ανατροφής τέκνου δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τη συμπλήρωση του έκτου έτους της ηλικίας αυτού, τιθέμενου έτσι του απώτατου χρονικού σημείου, μέχρι του οποίου μπορεί αυτή να διαρκέσει. Τούτο δεν συνεπάγεται ότι η άδεια ανατροφής, η οποία χορηγείται μέχρι το τέκνο να συμπληρώσει το έκτο έτος της ηλικίας του, δεν επιτρέπεται να χορηγηθεί για μικρότερο των εννέα μηνών διάστημα. Σε κάθε περίπτωση η άδεια ανατροφής τέκνου αποτελεί συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα του γονέα, το οποίο μπορεί να ασκήσει και μερικώς, μη υποχρεούμενος να το εξαντλήσει.

11. Κατά συνέπεια, η άδεια ανατροφής τέκνου, σε περίπτωση που δεν υποβληθεί εγκαίρως η σχετική αίτηση, μπορεί να έχει διάρκεια μικρότερη των εννέα μηνών και πάντως μέχρι τη συμπλήρωση του έκτου χρόνου της ηλικίας του τέκνου, συνεπαγομένης κατά τούτο της σύντημής της.

VI. ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Ενόψει των προεκτεθέντων, οι απαντήσεις επί των τεθέντων ερωτημάτων είναι οι εξής:

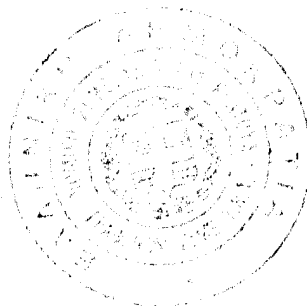
α) Δεν είναι επιτρεπτή η χορήγηση επιπλέον άδειας ανατροφής τριών μηνών σε τρίτεκνους γονείς, οι οποίοι έχουν ήδη λάβει άδεια ανατροφής για το τέκνο αυτό, προ της δημοσιεύσεως του π.δ.80/2015.

β) Η εννεάμηνη άδεια ανατροφής δεν επιτρέπεται να επεκτείνεται μετά τη συμπλήρωση του έκτου έτους της ηλικίας του τέκνου. Σε περίπτωση που το τέκνο συμπληρώνει το έκτο έτος της ηλικίας του σε μικρότερο, των εννέα μηνών, διάστημα από την υποβολή της σχετικής αίτησης, η άδεια ανατροφής χορηγείται μέχρι τη συμπλήρωση του έκτου έτους της ηλικίας του τέκνου, με αντίστοιχη σύντμηση.

Θεωρήθηκε

Αθήνα, 30-8-2016
Η Πρόεδρος του Τμήματος

Χρυσάφουλα Α. Αυγερινού
Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Η εισηγήτρια

Ξανθή Μπασάκου
Πάρεδρος ΝΣΚ